

บทที่ 4

ผลการวิจัยและอภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความต้องการของเกษตรกรในการรับการส่งเสริมการเกษตรจากหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาถึงความต้องการของเกษตรกรในอาชีพเกษตรกรรมที่ต้องการได้รับการส่งเสริมการเกษตร และปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานด้านการส่งเสริมการเกษตรเพื่อนำไปพัฒนาการทำงานของหน่วย นกส.สทภ.3.นทพ. ซึ่งผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำมาเสนอเป็นตอนๆ ในรูปของตารางข้อมูลประกอบความเรียง โดยแบ่งออกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และความรู้พื้นฐานทางการเกษตรของเกษตรกร

ตอนที่ 2 ข้อมูลการปฏิบัติในการส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ทหาร

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการด้านการส่งเสริมอาชีพเกษตรกรรม

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกร

ตอนที่ 1 ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล เศรษฐกิจ สังคม และความรู้พื้นฐานทางการเกษตรของเกษตรกร

1.1 ปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง ประกอบด้วย อายุ ระดับการศึกษา และสถานภาพทางครอบครัว ผลการศึกษามีรายละเอียดดังนี้

1) ช่วงอายุ

จากการศึกษาอายุของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกรมีอายุเฉลี่ย 48.19 ปี เกษตรกรกลุ่มตัวอย่างอายุต่ำสุด 17 ปี อายุสูงสุด 84 ปี เมื่อจัดกลุ่มเกษตรกรออกเป็นช่วงอายุๆ ละ 10 ปี ส่วนใหญ่มีอายุอยู่ในช่วง 40 – 49 ปี คิดเป็นร้อยละ 29.9 รองลงมา มีอายุอยู่ในช่วง 50 – 59 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.2 และอายุตั้งแต่ 60 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 19.0 ส่วนเกษตรกรช่วงอายุ 30–39 ปี

คิดเป็นร้อยละ 18.0 เกษตรกรช่วงอายุ 20 – 29 ปี คิดเป็นร้อยละ 4.8 และเกษตรกรช่วงอายุ น้อยกว่า 20 ปี คิดเป็นร้อยละ 2.1 ตามลำดับ รายละเอียดดูจากตารางที่ 3

2) ระดับการศึกษา

จากการศึกษาระดับการศึกษาของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า เกษตรกร ส่วนใหญ่มีการศึกษาในระดับประถมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 69.0 รองลงมา มีการศึกษาระดับ มัธยมศึกษา คิดเป็นร้อยละ 22.0 และไม่ได้เรียนหนังสือ คิดเป็นร้อยละ 4.2 ส่วนเกษตรกรที่มี การศึกษาระดับปริญญาตรีคิดเป็นร้อยละ 3.7 และเกษตรกรที่มีการศึกษาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 1.1 รายละเอียดดูจากตารางที่ 3

3) สถานภาพ

จากการศึกษาสถานภาพของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีสถานภาพ แต่งงาน คิดเป็นร้อยละ 82.3 รองลงมา มีสถานภาพเป็นโสด คิดเป็นร้อยละ 10.1 สถานภาพเป็น หม้ายคิดเป็นร้อยละ 4.2 และสถานภาพหย่าร้าง คิดเป็นร้อยละ 3.4 ตามลำดับ รายละเอียดดูจาก ตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ปัจจัยส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (378 คน)	ร้อยละ (100.0)
ช่วงอายุ (ปี)		
น้อยกว่า 20 ปี	8	2.1
20 – 29 ปี	18	4.8
30 – 39 ปี	68	18.0
40 – 49 ปี	113	29.9
50 – 59 ปี	99	26.2
60 ปีขึ้นไป	72	19.0
อายุเฉลี่ย (\bar{x}) 48.19 ปี	SD = 13.06	อายุต่ำสุด 17 ปี
		อายุสูงสุด 84 ปี

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ระดับการศึกษา		
ไม่ได้เรียนหนังสือ	16	4.2
ประถมศึกษา	261	69.0
มัธยมศึกษา	83	22.0
ปริญญาตรี	14	3.7
ปริญญาโท	4	1.1
สถานภาพสมรส		
โสด	38	10.1
แต่งงาน	311	82.3
หย่าร้าง	13	3.4
อื่นๆ เช่น หม้าย	16	4.2

1.2 จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

จากการศึกษาจำนวนสมาชิกทั้งหมด สมาชิกเพศชาย และสมาชิกเพศหญิงในครัวเรือนของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง พบว่า จำนวนสมาชิกทั้งหมดในครัวเรือนของเกษตรกรมีเฉลี่ย 3.98 คน ครัวเรือนเกษตรกรมีสมาชิกต่ำสุด 1 คน และสมาชิกสูงสุด 8 คน ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 4 คน คิดเป็นร้อยละ 36.77 รองลงมามีสมาชิก 3 คน คิดเป็นร้อยละ 21.69 และมีสมาชิก 5 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43

จากการศึกษาสมาชิกเฉพาะเพศชายในครัวเรือนเกษตรกร พบว่า จำนวนสมาชิกเพศชายเฉลี่ยในครัวเรือนมีจำนวน 1.91 คน สมาชิกเพศชายในครัวเรือนต่ำสุด 0 คน และสูงสุด 5 คน เมื่อจัดกลุ่มจำนวนสมาชิกเพศชายของครัวเรือนเกษตรกรออกเป็น 3 กลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 2-5 คน คิดเป็นร้อยละ 66.7 รองลงมามีสมาชิก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 33.3 ไม่มีครัวเรือนที่มีสมาชิกเพศชายมากกว่า 5 คน

จากการศึกษาสมาชิกเฉพาะเพศหญิงในครัวเรือนเกษตรกร พบว่า จำนวนสมาชิกเพศหญิงเฉลี่ยในครัวเรือนมีจำนวน 2.08 คน สมาชิกเพศหญิงในครัวเรือนต่ำสุด 0 คน และสูงสุด 5 คน เมื่อจัดกลุ่มจำนวนสมาชิกเพศหญิงของครัวเรือนเกษตรกรออกเป็น 3 กลุ่ม พบว่า ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิก 2-5 คน คิดเป็นร้อยละ 69.0 รองลงมามีสมาชิก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 31.0 ไม่มีครัวเรือนที่มีสมาชิกเพศหญิงมากกว่า 5 คน ดูรายละเอียดจากตารางที่ 4

ตารางที่ 4 จำนวนสมาชิกในครัวเรือนเกษตรกร

สมาชิกในครัวเรือน (คน)	รวม		ชาย		หญิง	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
0 คน	0	0.00	8	2.12	15	3.97
1 คน	12	3.17	118	31.22	102	26.98
2 คน	28	7.41	169	44.71	145	38.36
3 คน	82	21.69	72	19.05	76	20.11
4 คน	139	36.77	6	1.59	32	8.47
5 คน	81	21.43	5	1.32	8	2.12
6 คน	24	6.35	0	0.00	0	0.00
7 คน	9	2.38	0	0.00	0	0.00
8 คน	3	0.79	0	0.00	0	0.00
รวม	378	100.0	378	100.0	378	100.0
สมาชิกเฉลี่ย	3.98 คน	SD = 1.27	ค่าต่ำสุด = 1		ค่าสูงสุด = 8	
สมาชิกชายเฉลี่ย	1.91 คน	SD = 0.87	ค่าต่ำสุด = 0		ค่าสูงสุด = 5	
สมาชิกหญิงเฉลี่ย	2.08 คน	SD = 1.08	ค่าต่ำสุด = 0		ค่าสูงสุด = 5	

1.3 การถือครองที่ดินของเกษตรกร

จากการศึกษาการถือครองที่ดินของเกษตรกรกลุ่มตัวอย่าง โดยจำแนกเป็นที่ดินประเภทที่อยู่อาศัย ที่ดินเกษตรกรรมของตนเอง และที่ดินเกษตรกรรมเช่าผู้อื่น พบว่า เกษตรกรมีขนาดที่ดินถือครองรวมทั้งหมดเฉลี่ย 15.06 ไร่ เกษตรกรมีขนาดที่ดินถือครองทั้งหมดต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 125 ไร่ ส่วนใหญ่มีที่ดินรวมทั้งหมดมากกว่า 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 53.7 รองลงมา มีที่ดินน้อยกว่า 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 21.7 และมีที่ดินระหว่าง 5-10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 14.8 ส่วนเกษตรกรที่ไม่มีที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 9.8

เกษตรกรมีขนาดที่ดินถือครองเป็นที่อยู่อาศัยเฉลี่ย 2.49 ไร่ เกษตรกรมีขนาดที่ดินถือครองเป็นที่อยู่อาศัยต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 82 ไร่ ส่วนใหญ่มีที่ดินอยู่อาศัยน้อยกว่า 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 68.3 รองลงมา มีขนาด 5 -10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.1 และมีขนาดที่ดินมากกว่า 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.3 ส่วนเกษตรกร ไม่มีที่ดินเป็นที่อยู่อาศัย คิดเป็นร้อยละ 18.3

เกษตรกรมีขนาดที่ดินถือครองเป็นที่เกษตรกรรมเฉลี่ย 7.97 ไร่ เกษตรกรมีขนาดที่ดินถือครองเป็นที่เกษตรกรรมต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 70 ไร่ โดยส่วนใหญ่มีที่ดินเกษตรเป็นของตนเองมีมากกว่า 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 33.1 รองลงมา มีขนาดที่ดินเกษตรกรรม 5 - 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.4 และน้อยกว่า 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 16.1 และไม่มีที่ดินเกษตรเป็นของตนเองคิดเป็นร้อยละ 34.4

เกษตรกรมีขนาดที่ดินถือครองเป็นที่เกษตรกรรมเช่าผู้อื่นเฉลี่ย 4.59 ไร่ เกษตรกรมีขนาดที่ดินถือครองเป็นที่เกษตรกรรมเช่าผู้อื่นต่ำสุด 1 ไร่ และสูงสุด 82 ไร่ โดยส่วนใหญ่ที่ดินเกษตรกรรมเช่าผู้อื่นมีมากกว่า 10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 18.8 รองลงมา มีขนาดน้อยกว่า 5 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 7.1 และขนาด 5 -10 ไร่ คิดเป็นร้อยละ 6.6 และไม่ได้เช่าที่ดินผู้อื่น คิดเป็นร้อยละ 67.5 รายละเอียดดูจากตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ขนาดที่ดินถือครองของเกษตรกร

ขนาดที่ดิน ถือครอง (ไร่)	รวม		ที่อยู่อาศัย		ที่เกษตร		ที่เกษตรเช่า	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี/ไม่เช่าที่ดิน	37	9.8	69	18.3	130	34.4	255	67.5
น้อยกว่า 5 ไร่	82	21.7	258	68.3	61	16.1	27	7.1
5 - 10 ไร่	56	14.8	27	7.1	62	16.4	25	6.6
มากกว่า 10 ไร่	203	53.7	24	6.3	125	33.1	71	18.8
รวม	378	100.0	378	100.0	378	100.0	378	100.0

ที่ดินรวมเฉลี่ย 15.06 ไร่ SD = 17.05 ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 125

ที่ดินอยู่อาศัยเฉลี่ย 2.49 ไร่ SD = 6.09 ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 82

ที่เกษตรของตนเอง 7.97 ไร่ SD = 11.05 ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 70

ที่เกษตรเช่า 4.59 ไร่ SD = 10.91 ค่าต่ำสุด = 1 ค่าสูงสุด = 82

1.4 รายได้ต่อปี

จากการศึกษารายได้เกษตรกรต่อปี โดยทำการศึกษารายได้รวมทั้งหมด รายได้จำแนกตามการผลิตพืช การปศุสัตว์ และรายได้นอกภาคเกษตรกรรม พบว่า รายได้ต่อปีของเกษตรกรทั้งหมดตลอดทั้งปีเฉลี่ยอยู่ที่ 49,275.93 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้ต่ำสุด 0 บาท และสูงสุด 60,000 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้มากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 36.2 รองลงมามีรายได้ 20,000 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 28.3 และมีรายได้ต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.1 ขณะที่เกษตรกรไม่มีรายได้ คิดเป็นร้อยละ 15.3

รายได้ต่อปีของเกษตรกรจากการผลิตพืชตลอดทั้งปีเฉลี่ยอยู่ที่ 27,034.66 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้ต่ำสุด 0 บาท และสูงสุด 30,000 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้จากการผลิตพืชต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 23.0 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 20,000 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 20.5 และมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 18.0 ส่วนเกษตรกรไม่มีหรือไม่ระบุรายได้คิดเป็นร้อยละ 38.4

รายได้ต่อปีของเกษตรกรจากการปศุสัตว์ตลอดทั้งปีเฉลี่ยอยู่ที่ 6,421.16 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้ต่ำสุด 0 บาท และสูงสุด 10,000 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้จากการปศุสัตว์ต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 25.4 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 20,000 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.4 และมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.5 ส่วนเกษตรกรไม่มีหรือไม่ระบุรายได้คิดเป็นร้อยละ 66.7

รายได้ต่อปีของเกษตรกรจากการทำงานนอกภาคเกษตรกรรมตลอดทั้งปีเฉลี่ยอยู่ที่ 15,820.11 บาท โดยเกษตรกรมีรายได้ต่ำสุด 0 บาท และสูงสุด 30,000 บาท โดยส่วนใหญ่มีรายได้จากการทำงานนอกภาคเกษตรต่ำกว่า 20,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 27.8 รองลงมามีรายได้ระหว่าง 20,000 – 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 11.6 และมีรายได้มากกว่า 50,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 7.7 ส่วนเกษตรกรไม่มีหรือไม่ระบุรายได้คิดเป็นร้อยละ 52.9 โดยการทำงานนอกภาคเกษตรกรรมของเกษตรกรส่วนใหญ่คือ ลูกจ้างแพน้าเที่ยวในเขื่อนภูมิพล ลูกจ้างห้างร้าน/บริษัทต่าง ๆ ในเขตอำเภอเมือง ลูกจ้างรายวันในส่วนราชการต่าง ๆ เช่น นกส.สนภ.3.นทพ. และกรมป่าไม้ รายละเอียดดูจากตารางที่ 6

ตารางที่ 6 รายได้ต่อปีของเกษตรกร

รายได้ต่อปี (บาท)	รวม		ผลิตพืช		ปศุสัตว์		นอกภาคเกษตร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มี/ไม่ระบุรายได้	58	15.3	145	38.4	252	66.7	200	52.9
ต่ำกว่า 20,000	76	20.1	87	23.0	96	25.4	105	27.8
20,000 – 50,000	107	28.3	78	20.5	28	7.4	44	11.6
มากกว่า 50,000	137	36.2	68	18.0	2	0.5	29	7.7
รวม	378	100.0	378	100.0	378	100.0	378	100.0
รายได้ทั้งหมดเฉลี่ย	49275.93 บาท		SD = 56987.76		ค่าต่ำสุด = 0	ค่าสูงสุด = 60000		
รายได้ผลิตพืชเฉลี่ย	27034.66		SD = 41467.83		ค่าต่ำสุด = 0	ค่าสูงสุด = 30000		
รายได้ปศุสัตว์เฉลี่ย	6421.16		SD = 12882.13		ค่าต่ำสุด = 0	ค่าสูงสุด = 10000		
รายได้นอกภาคเกษตรเฉลี่ย	15820.11		SD = 37479.89		ค่าต่ำสุด = 0	ค่าสูงสุด = 30000		

1.5 การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมของหมู่บ้านหรือตำบล

จากการศึกษาการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมของหมู่บ้านหรือตำบลของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรแต่ละครัวเรือนมีการเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมได้มากกว่า 1 กลุ่ม โดยส่วนใหญ่เป็นสมาชิกกลุ่มฌาปนกิจหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 27.0 รองลงมาเป็นสมาชิกกลุ่มชานา คิดเป็นร้อยละ 16.0 และสมาชิกกลุ่มสหกรณ์การเกษตรคิดเป็นคิดเป็นร้อยละ 13.1 กลุ่มผู้ปลูกข้าวโพด คิดเป็นร้อยละ 9.9 กลุ่มแม่บ้านคิดเป็นร้อยละ 9.9 กลุ่มผู้ปลูกไม้ผล เช่น กล้วย ฝรั่ง ฯลฯ คิดเป็นร้อยละ 9.4 กลุ่มสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคขุน คิดเป็นร้อยละ 6.9 กลุ่มกองทุนนุ้ยยา คิดเป็นร้อยละ 5.8 กลุ่มหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์ คิดเป็นร้อยละ 1.1 และกลุ่มผู้เลี้ยงปลาในกระชัง คิดเป็นร้อยละ 1.0 รายละเอียดดูจากตารางที่ 7

ตารางที่ 7 การเป็นสมาชิกกลุ่มทางสังคมของเกษตรกร

กลุ่มทางสังคม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
กลุ่มฌาปนกิจหมู่บ้าน	167	27
กลุ่มชานา	99	16
กลุ่มสหกรณ์การเกษตร	81	13.1
กลุ่มผู้ปลูกข้าวโพด	61	9.9
กลุ่มแม่บ้าน	61	9.9
กลุ่มผู้ปลูกไม้ผล เช่น กัลย ฝรั่ง ฯลฯ	58	9.4
กลุ่มสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคขุน	43	6.9
กลุ่มอื่นๆ เช่น กองทุนนุ้ยยา	36	5.8
กลุ่มหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์	7	1.1
กลุ่มผู้เลี้ยงปลาในกระชัง	6	1.0
รวม	619	100.0

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

1.6 การฝึกอบรมด้านเกษตรกรรม

จากการศึกษาการได้รับการฝึกอบรมด้านเกษตรกรรมของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ ไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเลยคิดเป็นร้อยละ 72.0 มีผู้เคยได้รับการฝึกอบรมเพียง 28.0 โดยเกษตรกรที่เคยได้รับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่เป็นหัวข้อหมอโค/การเลี้ยงโคกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 23.1 รองลงมาเป็นหัวข้อนุ้ยชีวภาพกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 15.4 หัวข้อเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ และหัวข้อเพาะเห็ดนางฟ้ากับหน่วยงาน นกส.สนภ.3.นทพ. คิดเป็นร้อยละ 7.7 หัวข้อการประมงกับหน่วยงานประมงจังหวัดตาก หัวข้อการผลิตลำไยกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ หัวข้อการทำนา/การปลูกข้าวกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ หัวข้อการเกษตรกับหน่วยงาน ธ.ค.ส. หัวข้อการปลูกพืชไร่กับหน่วยงานเกษตรอำเภอ และหัวข้อการปลูกพืชสวนกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 4.6 หัวข้อการปลูกข้าวโพดกับหน่วยงาน ธกส. หัวข้อกล้วยไข่กับ ธกส. และหัวข้อการเพาะเห็ดกับวิทยาลัยเกษตรกรรมตาก คิดเป็นร้อยละ 3.1 หัวข้อการแกะสลักกับหน่วยงานพัฒนาสังคม หน่วยที่ 16 จังหวัดตาก หัวข้อการพัฒนาดินกับหน่วยงานพัฒนาดินอำเภอ หัวข้อการเลี้ยงสุกรกับหน่วยงาน นกส.สนภ.3.นทพ. หัวข้อน้ำยาซักผ้ากับหน่วยงาน ธกส. หัวข้อเกษตรผสมผสาน/เกษตรอินทรีย์

กับหน่วยงาน กฟผ. เชื้อนภูมิพล และหัวข้อการเลี้ยงโคขุนกับหน่วยงาน นกส.สนภ.3.นทพ.
คิดเป็นร้อยละ 1.5 รายละเอียดดูจากตารางที่ 8

ตารางที่ 8 การฝึกอบรมด้านเกษตรกรรมของเกษตรกร

การฝึกอบรมด้านเกษตรกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่เคยฝึกอบรม	272	72.0
เคยฝึกอบรม รายละเอียดของหัวข้อและหน่วยงาน	106	28.0
เคยอบรมหัวข้อหมอโค/การเลี้ยงโคกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ	15	23.1
เคยอบรมหัวข้อปุ๋ยชีวภาพกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ	10	15.4
เคยอบรมหัวข้อเศรษฐกิจพอเพียงกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ	5	7.7
เคยอบรมหัวข้อเพาะเห็ดนางฟ้ากับหน่วยงาน นกส.สนภ.3.นทพ.	5	7.7
เคยอบรมหัวข้อการประมงกับหน่วยงานประมงจังหวัดตาก	3	4.6
เคยอบรมหัวข้อการผลิตลำไยกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ	3	4.6
เคยอบรมหัวข้อการทำนา/การปลูกข้าวกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ	3	4.6
เคยอบรมหัวข้อการเกษตรกับหน่วยงาน ธ.ค.ส.	3	4.6
เคยอบรมหัวข้อการปลูกพืชไร่กับหน่วยงานเกษตรอำเภอ	3	4.6
เคยอบรมหัวข้อการปลูกพืชสวนกับหน่วยงานเกษตรอำเภอ	3	4.6
เคยอบรมหัวข้อการปลูกข้าวโพดกับหน่วยงาน ธกส.	2	3.1
เคยอบรมหัวข้อกล้วยไม้กับ ธกส.	2	3.1
เคยอบรมหัวข้อการเพาะเห็ดกับวิทยาลัยเกษตรกรรมตาก	2	3.1
เคยอบรมหัวข้อการแกะสลักกับหน่วยงานพัฒนาสังคมหน่วยที่ 16 จังหวัดตาก	1	1.5
เคยอบรมหัวข้อการพัฒนาดินกับหน่วยงานพัฒนาดินอำเภอ	1	1.5
เคยอบรมหัวข้อการเลี้ยงสุกรกับหน่วยงานสหกรณ์	1	1.5
เคยอบรมหัวข้อน้ำยาล้างผ้ากับหน่วยงาน ธคส.	1	1.5
เคยอบรมหัวข้อเกษตรผสมผสาน/เกษตรอินทรีย์กับหน่วยงาน กฟผ.เชื้อนภูมิพล	1	1.5
เคยอบรมหัวข้อการเลี้ยงโคขุนกับหน่วยงาน นกส.สนภ.3.นทพ.	1	1.5
รวม	378	100.0

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเคยอบรมหลายหัวข้อ

1.7 การประกอบอาชีพเกษตรกรกรม

จากการศึกษาการประกอบอาชีพเกษตรกรกรมของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพด้านการปลูกพืชคิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมาเป็นด้านเครื่องมือกลไกการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 22.2 และด้านปศุสัตว์คิดเป็นร้อยละ 19.5 โดยการประกอบอาชีพเกษตรกรกรมแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

การประกอบอาชีพเกษตรกรกรมด้านการปลูกพืช ส่วนใหญ่เป็นการทำนา คิดเป็นร้อยละ 34.2 รองลงมาเป็นการปลูกข้าวโพด คิดเป็นร้อยละ 30.7 และทำสวนลำไย คิดเป็นร้อยละ 17.1 ปลูกกล้วย คิดเป็นร้อยละ 14.0 ปลูกถั่วเหลือง คิดเป็นร้อยละ 9.0 ปลูกพริก คิดเป็นร้อยละ 7.8 ปลูกฝรั่ง คิดเป็นร้อยละ 7.1 ตามลำดับ

การประกอบอาชีพเกษตรกรกรมด้านการปศุสัตว์ เกษตรกรมีการเลี้ยงโคทุกครัวเรือน ส่วนสัตว์อื่นๆ มีการเลี้ยงไก่ คิดเป็นร้อยละ 61.1 เลี้ยงปลา คิดเป็นร้อยละ 17.6 เลี้ยงสุกร คิดเป็นร้อยละ 6.5 เลี้ยงเป็ด คิดเป็นร้อยละ 4.6 และเลี้ยงกระบือ คิดเป็นร้อยละ 1.9 ตามลำดับ

การมีเครื่องมือกลการเกษตรของเกษตรกร ส่วนใหญ่ มีรถไถเดินตาม คิดเป็นร้อยละ 61.0 รองลงมาเป็นเครื่องพ่นยา คิดเป็นร้อยละ 4.9 เครื่องสูบน้ำ คิดเป็นร้อยละ 3.3 ปั่นน้ำ คิดเป็นร้อยละ 2.4 รถอีแต๋น คิดเป็นร้อยละ 1.6 และรถตัดหญ้า เครื่องตัดหญ้า รถไถแทรกเตอร์ จอบ และเสียม คิดเป็นร้อยละ 0.8 เท่ากัน รายละเอียดดูจากตารางที่ 9

ตารางที่ 9 การประกอบอาชีพเกษตรกรกรมของเกษตรกร

อาชีพด้านเกษตรกรกรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ปลูกพืช แยกเป็น	322	58.2
ทำนา	110	34.2
ข้าวโพด	99	30.7
ลำไย	55	17.1
กล้วย	45	14.0
ถั่วเหลือง	29	9.0
พริก	25	7.8
ฝรั่ง	23	7.1
มะม่วง	16	5.0

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อาชีพด้านเกษตรกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พืชผักสวนครัว	14	4.3
มันสำปะหลัง	14	4.3
มะละกอ	9	2.8
ถั่วฝักยาว	8	2.5
มะพร้าว	4	1.2
ขนุน	3	0.9
มะนาว	3	0.9
ถั่วเขียว	3	0.9
สับปะรด	2	0.6
ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	2	0.6
มันเทศ	1	0.3
ส้ม	1	0.3
ชมพู่	1	0.3
มะเขือ	1	0.3
ฟักเขียว	1	0.3
ผักกาด	1	0.3
ต้นจ๊ว	1	0.3
ชะอม	1	0.3
ตะมุค	1	0.3
มะขาม	1	0.3
พืชเลี้ยงสัตว์	1	0.3
ฟักทอง	1	0.3
หน่อไม้	1	0.3
ไผ่หวาน	1	0.3

ตารางที่ 9 (ต่อ)

อาชีพด้านเกษตรกรรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ถั่วลิสง	1	0.3
หญ้าเลี้ยงสัตว์	1	0.3
ยูคาลิปตัส	1	0.3
ปศุสัตว์ แยกเป็น	108	19.5
เลี้ยงโค	108	100
เลี้ยงไก่	66	61.1
ประมง (ปลา)	19	17.6
เลี้ยงสุกร	7	6.5
เลี้ยงเป็ด	5	4.6
เลี้ยงกระบือ	2	1.9
เครื่องมือกลการเกษตร	123	22.2
รถไถเดินตาม 1 คัน	75	61.0
เครื่องพ่นยา	6	4.9
เครื่องสูบน้ำ	4	3.3
ปั้มน้ำ	3	2.4
รถอีแต๋น	2	1.6
รถตัดหญ้า	1	0.8
เครื่องตัดหญ้า	1	0.8
รถไถแทรกเตอร์	1	0.8
จอบและเสียม	1	0.8

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 2 ข้อมูลการปฏิบัติในการส่งเสริมการเกษตรของเจ้าหน้าที่ทหาร

2.1 การจัดตั้งกลไกเสนอความต้องการของเกษตรกร และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้

ทางการเกษตร

จากการศึกษาความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับการจัดตั้งกลไกเสนอความต้องการของเกษตรกร และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ทางการเกษตรของหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการจัดตั้งคิดเป็นร้อยละ 87.8 และไม่ควรมีการจัดตั้งคิดเป็นร้อยละ 12.2

เกษตรกรที่เห็นควรให้มีการจัดตั้งกลไกเสนอความต้องการของเกษตรกร และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ทางการเกษตร ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่าเกษตรกรจะได้เข้าใจและมีความรู้ด้านการเกษตรมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 17.5 จะได้เป็นแหล่งความรู้ให้กับชาวบ้าน/เกษตรกร คิดเป็นร้อยละ 8.4 และเกษตรกรได้เรียนรู้วิทยาการใหม่ ๆ ทางทางการเกษตรมากขึ้น คิดเป็นร้อยละ 6.9 ตามลำดับ โดยในจำนวนนี้มีเกษตรกรไม่ได้ให้เหตุผลประกอบคิดเป็นร้อยละ 44.3

เกษตรกรที่ไม่เห็นควรมีการจัดตั้งกลไกเสนอความต้องการของเกษตรกร และห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ทางการเกษตร ส่วนใหญ่ให้เหตุผลว่า เกษตรกรไม่มีเวลาอ่าน คิดเป็นร้อยละ 91.3 รองลงมาเห็นว่าไม่มีความจำเป็น คิดเป็นร้อยละ 6.5 และอายุมากแล้ว คิดเป็นร้อยละ 2.2 ดูรายละเอียดจากตารางที่ 10

ตารางที่ 10 การจัดตั้งกลไกเสนอความต้องการและห้องสมุดเพื่อการเรียนรู้ทางการเกษตร

การจัดตั้งกลไกเสนอความต้องการและห้องสมุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ควรมีการจัดตั้ง เพราะ	332	87.8
- ไม่แสดงความเห็น	147	44.3
- เกษตรกรจะได้เข้าใจและมีความรู้ด้านการเกษตรมากขึ้น	58	17.5
- จะได้เป็นแหล่งความรู้ให้กับชาวบ้าน/เกษตรกร	28	8.4
- เกษตรกรได้เรียนรู้วิทยาการใหม่ ๆ ทางทางการเกษตรมากขึ้น	23	6.9
- จะได้รู้ปัญหาของประชาชนและให้คำแนะนำได้ถูกต้อง	22	6.6
- ประชาชนได้มีโอกาสแสดงความคิดเห็น/เสนอปัญหา	13	3.9
- ชาวบ้านจะได้พัฒนาขึ้นและศึกษาค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง	12	3.6
- เป็นที่ปรึกษาเมื่อเกิดปัญหาได้	9	2.7

ตารางที่ 10 (ต่อ)

การจัดตั้งกลุ่มเสนอความต้องการและห้องสมุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- ชาวบ้านยังไม่รู้วิธีการทำการเกษตรที่ถูกต้อง	6	1.8
- คีตอเกษตรกร	5	1.5
- เด็ก ๆ จะได้มีความรู้เพิ่ม	2	0.6
- ได้ช่วยเหลือเกษตรกร	2	0.6
- จะได้รู้ปัญหาในการผลิตและจำหน่าย	2	0.6
- สะดวกในการติดต่อ	2	0.6
- นาน ๆ ครั้งถึงจะมีเจ้าหน้าที่มาให้ความรู้	1	0.3
ไม่ควรมีการจัดตั้ง เพราะ	46	12.2
- ไม่มีเวลาอ่าน	42	91.3
- ไม่จำเป็น	3	6.5
- อายุมากแล้ว	1	2.2
รวม	378	100.0

2.2 ความรู้ของเจ้าหน้าที่ทหารในการส่งเสริมการเกษตร

จากการศึกษาความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้ในการส่งเสริมการเกษตรของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้ในการส่งเสริมการเกษตรด้านพืชสวน พืชไร่คิดเป็นร้อยละ 39.8 รองลงมาเป็นด้านสัตว์เศรษฐกิจคิดเป็นร้อยละ 24.1 ด้านแมลงศัตรูพืชและโรคพืชคิดเป็นร้อยละ 15.3 ด้านการจัดการที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 9.2 ด้านทักษะและความสามารถทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 7.1 และด้านอื่น ๆ เช่น การผลิตปุ๋ยและสารกำจัดศัตรูพืช คิดเป็นร้อยละ 4.5 โดยความต้องการของเกษตรกรให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้ในแต่ละด้านนั้นมีรายละเอียดดังนี้

ด้านพืชสวนและพืชไร่ เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้เกี่ยวกับการทำนา ทำไร่ คิดเป็นร้อยละ 25.8 รองลงมาเป็นการปลูกข้าวโพด คิดเป็นร้อยละ 24.9 การปลูกลำไย คิดเป็นร้อยละ 11.4 การปลูกถั่วเหลือง คิดเป็นร้อยละ 7.9 ตามลำดับ

ด้านการเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจ เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงโค คิดเป็นร้อยละ 45.3 รองลงมาเป็นการเลี้ยงไก่ คิดเป็นร้อยละ 20.9

การเลี้ยงสุกร คิดเป็นร้อยละ 10.8 และการเลี้ยงสัตว์น้ำประเภทปลาต่างๆ คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ

ด้านแมลงศัตรูพืชและโรคพืช เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้เกี่ยวกับเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล คิดเป็นร้อยละ 14.8 รองลงมาเป็นเรื่องหนอนใบข้าวและเพลี้ยไฟ คิดเป็นร้อยละ 12.5 การกำจัดหอยเชอรี่ เพลี้ยแป้ง โรคต่างๆ ที่เกี่ยวกับการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 6.8 ตามลำดับ

ด้านการจัดการที่ดิน เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้เกี่ยวกับการปรับปรุงดินหรือการบำรุงดิน คิดเป็นร้อยละ 26.4 รองลงมาเป็นการจัดสรรที่ดินทำกิน คิดเป็นร้อยละ 20.8 การเตรียมดิน การวัดค่าของดิน คิดเป็นร้อยละ 7.5 ตามลำดับ

ด้านทักษะและความสามารถทางด้านการเกษตร เกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้เกี่ยวกับการทำนา คิดเป็นร้อยละ 9.8 รองลงมาเป็นเรื่องการใช้เครื่องมือกลการเกษตร และการเรียนรู้วิธีการบำรุงรักษาเครื่องมือกลการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 7.3 ดูรายละเอียดจากตารางที่ 11

ตารางที่ 11 ความรู้ของเจ้าหน้าที่ทหารในการส่งเสริมการเกษตร

ความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
พืชสวน พืชไร่	229	39.8
โดยแบ่งเป็น		
- การทำนา – ทำไร่	59	25.8
- ข้าวโพด	57	24.9
- การปลูกลำไย	26	11.4
- ถั่วเหลือง	18	7.9
- ฝรั่ง	13	5.7
- มะละกอ	10	4.4
- พริก	9	4.0
- การปลูกมันเทศ	8	3.6
- การปลูกผักสวนครัว	6	2.6
- กล้าย	6	2.6

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- การปลูกมันสำปะหลัง	6	2.6
- ส่งเสริมการปลูกพืชที่ทำรายได้ตลอดปี	2	0.9
- การใช้ปุ๋ย	1	0.4
- การปลูกพืชให้ได้ผลดีและถูกต้อง	1	0.4
- การดูแลรักษา	1	0.4
- สับปะรด	1	0.4
- พืชเศรษฐกิจ	1	0.4
- การเพิ่มผลผลิต	1	0.4
- การปลูกขนุน	1	0.4
- การเพาะเห็ด	1	0.4
- ส่งเสริมด้านการทำตลาด/สร้างตลาดเอง	1	0.4
รวม	229	100.0
สัตว์เศรษฐกิจ	139	24.1
- การเลี้ยงโค	63	45.3
- การเลี้ยงไก่	29	20.9
- การเลี้ยงสุกร	15	10.8
- การเลี้ยงสัตว์น้ำ ปลาต่างๆ	13	9.4
- การเลี้ยงกระบือ	6	4.3
- การเลี้ยงเป็ด	3	2.2
- การผสมเทียมโคและฉีดวัคซีนให้โค	2	1.4
- ตลาดของสัตว์เศรษฐกิจ	1	0.7
- ไม่แสดงความคิดเห็น	7	5.0
รวม	139	100.0

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
แมลงศัตรูพืชและโรคพืช	88	15.3
- เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล	13	14.8
- หนอนใบข้าว	11	12.5
- เพลี้ยไฟ	11	12.5
- การกำจัดหอยเชอรี่ เพลี้ยแป้ง	6	6.8
- การกำจัดและป้องกัน	6	6.8
- โรคต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการเกษตร	6	6.8
- โรคข้าว	6	6.8
- แมลงวันทอง	5	5.7
- หนอนม้วนใบ	3	3.4
- หนู	3	3.4
- โรคใบแห้ง/ใบไหม้	2	2.3
- ค้างคาว	2	2.3
- หนอนกอข้าว	2	2.3
- เชื้อรา	2	2.3
- กิ่งแห้ง	2	2.3
- ประโยชน์และโทษการใช้สารเคมีในการ	2	2.3
- หนอนในฝักถั่ว	1	1.1
- กล้วยไปใบแห้ง	1	1.1
- รากเน่า ใบเน่า	1	1.1
- โรคพริก	1	1.1
- ฝึกอบรมการกำจัดศัตรูพืช	1	1.1
- ไม่แสดงความคิดเห็น	1	1.1
รวม	88	100.0

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหรมมีความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การจัดการที่ดิน	53	9.2
- การปรับปรุงดิน/การบำรุงดิน	14	26.4
- การจัดสรรที่ดินทำกิน	11	20.8
- การเตรียมดิน การวัดค่าของดิน	4	7.5
- การปรับสภาพดินโดยไม่ต้องใช้ปุ๋ยเคมี	2	3.8
- การจัดการที่ดินให้เหมาะแก่การเพาะปลูกของพืชแต่ละชนิด	2	3.8
- ฝึกอบรมการจัดการที่ดิน	1	1.9
- ไม่แสดงความคิดเห็น	19	35.8
รวม	53	100.0
ทักษะและความสามารถทางการเกษตร	41	7.1
- การทำนา	4	9.8
- การใช้เครื่องมือกลการเกษตร	3	7.3
- การเรียนรู้วิธีการบำรุงรักษา	3	7.3
- ความรู้ความชำนาญด้านการเกษตร	2	4.9
- การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	2	4.9
- การซ่อมเครื่องยนต์	2	4.9
- การนำเทคโนโลยีใหม่ๆ มาแนะนำ	2	4.9
- การทำปุ๋ยชีวภาพ	1	2.4
- การจัดหาน้ำเพื่อการเกษตร	1	2.4
- การตรวจดินด้วยตนเอง	1	2.4
- การใส่ยาฆ่าแมลง	1	2.4
- ไม่แสดงความคิดเห็น	19	46.3
รวม	41	100.0

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ความต้องการให้เจ้าหน้าที่ทหารมีความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
อื่นๆ เช่น การผลิตปุ๋ย และสารกำจัดศัตรูพืช	26	4.5
- ส่งเสริมกลุ่มแม่บ้าน	1	3.8
- การไปดูงาน/อบรมตามสถานที่ต่าง ๆ	1	3.8
- ส่งเสริมการใช้เกษตรกรอินทรีย์แทนสารเคมี	1	3.8
- การจัดการแหล่งน้ำให้มีใช้ตลอดปี	1	3.8
- ไม่แสดงความคิดเห็น	22	84.6
รวม	26	100.0
รวมทั้งหมด	576	100.0

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2.3 การจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์

จากการศึกษาความเห็นเกษตรกรถึงการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ (สายด่วน) ของหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าควรมีการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ (สายด่วน) ในการรับปรึกษาปัญหาเกี่ยวกับการเกษตรตลอด 24 ชั่วโมงคิดเป็นร้อยละ 54.8 และไม่ควรมีการจัดตั้งคิดเป็นร้อยละ 45.2 ดูรายละเอียดจากตารางที่ 12

ตารางที่ 12 ความต้องการการจัดตั้งศูนย์รับเรื่องราวร้องทุกข์ (สายด่วน) ของเกษตรกร

การจัดตั้งกล่อเสนอความต้องการและห้องสมุด	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ควรมีการจัดตั้ง	207	54.8
ไม่ควรมีการจัดตั้ง	171	45.2
รวม	378	100.0

2.4 รูปแบบการจัดทำการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกร

จากการศึกษารูปแบบการจัดทำการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกร ที่ต้องการให้ หน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาจัดทำขึ้น พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าควรเป็นการจัดรายการวิทยุคิดเป็นร้อยละ 26.9

รองลงมาเป็นการทัศนศึกษาคิดเป็นร้อยละ 25.5 และการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 18.1 ดูรายละเอียดจากตารางที่ 13

ตารางที่ 13 รูปแบบการจัดทำการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้แก่เกษตรกร

รูปแบบการส่งเสริมและเผยแพร่ความรู้	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การจัดรายการวิทยุ	221	26.9
การทัศนศึกษา	210	25.5
การฝึกอบรม	149	18.1
มานะนำและให้ความรู้ที่บ้าน	140	17.0
การสาธิต	48	5.8
การจัดนิทรรศการ	35	4.3
การสัมมนา	20	2.4
	823	100.0

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์ความต้องการด้านการส่งเสริมอาชีพเกษตรกร

3.1 ความจำเป็นในการฝึกอบรมด้านอาชีพเกษตรกร

จากการศึกษาความจำเป็นในการฝึกอบรมด้านอาชีพเกษตรกรของเกษตรกรพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าไม่มีความจำเป็นคิดเป็นร้อยละ 58.2 รองลงมาที่มีความจำเป็นน้อยคิดเป็นร้อยละ 30.4 และมีความจำเป็นมากคิดเป็นร้อยละ 10.6 ดูรายละเอียดจากตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ความจำเป็นในการฝึกอบรมด้านอาชีพเกษตรกรของเกษตรกร

ความจำเป็นในการฝึกอบรมด้านอาชีพเกษตรกร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ไม่จำเป็น	220	58.2
จำเป็น	158	41.8
จำเป็นมาก	40	10.6
จำเป็นปานกลาง	3	0.8
จำเป็นน้อย	115	30.4
รวม	378	100.0

3.2 ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรทางการเกษตรกรรม

จากการศึกษาความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรทางการเกษตรกรรม พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการคิดเป็นร้อยละ 75.1 และไม่มีความต้องการคิดเป็นร้อยละ 24.9 ซึ่งจะเห็นได้ว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรทางการเกษตรกรรม เพื่อจะได้มีความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น คิดเป็นร้อยละ 26.8 และจะได้ความรู้ด้านการเกษตรใหม่ๆ และทันสมัย คิดเป็นร้อยละ 8.1 จะได้นำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน/ประกอบอาชีพ คิดเป็นร้อยละ 7.4 ตามลำดับ ส่วนเกษตรกรที่ไม่มีความต้องการ ส่วนใหญ่ให้เหตุผลถึงความไม่มีเวลา คิดเป็นร้อยละ 13.8 รองลงมาไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ เป็นเกษตรกรพื้นฐานและอายุมากแล้ว คิดเป็นร้อยละ 3.2 ดูรายละเอียดจากตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ความต้องการเข้ารับการฝึกอบรมหลักสูตรทางการเกษตรกรรมของเกษตรกร

ความต้องการฝึกอบรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ต้องการ เพราะ	284	75.1
- ไม่แสดงความเห็น	138	48.6
- ได้มีความรู้ความเข้าใจด้านการเกษตรเพิ่มขึ้น	76	26.8
- จะได้ความรู้ด้านการเกษตรใหม่ๆ และทันสมัย	23	8.1
- จะได้นำความรู้มาใช้ในชีวิตประจำวัน/ประกอบอาชีพ	21	7.4
- เพื่อนำความรู้มาปรับปรุงการทำงานด้านการเกษตร	15	5.3
- จะได้ความรู้เพื่อพัฒนาและช่วยเหลือตนเองและชุมชน	4	1.4
- เพิ่มทักษะ	3	1.1
- เป็นแหล่งเรียนรู้	2	0.7
- คือ	2	0.7
ไม่ต้องการ เพราะ	94	24.9
- ไม่แสดงความเห็น	71	75.5
- ไม่มีเวลา	13	13.8
- ไม่จำเป็นต้องใช้ความรู้ เป็นเกษตรพื้นฐาน	3	3.2
- อายุมากแล้ว	3	3.2
- มีเอกสารให้ความรู้แล้ว	1	1.1
- ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรอื่น	1	1.1
- พื้นที่ทางการเกษตรมีน้อย	1	1.1
- มีความรู้และประสบการณ์บ้างแล้ว	1	1.1
รวม	378	100.0

3.3 การสมัครเข้าร่วมในการฝึกอบรม

จากการศึกษาการสมัครเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการเกษตรกรรม พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่สมัครเข้ารับการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 69.8 และไม่สมัครเข้ารับการฝึกอบรมคิดเป็นร้อยละ 30.2 โดยเกษตรกรที่สนใจสมัครเข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่ต้องการหาความรู้และทักษะเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาจะได้ความรู้มาปรับปรุงการทำงานเกษตร/เพิ่มผลผลิต

คิดเป็นร้อยละ 7.6 และต้องการความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่/ประสบการณ์ คิดเป็นร้อยละ 4.2 ส่วนเกษตรกรที่ไม่สมัครเข้ารับการฝึกอบรม ส่วนใหญ่เป็นเพราะไม่มีเวลา คิดเป็นร้อยละ 14.9 รองลงมาเพราะอายุมากแล้ว คิดเป็นร้อยละ 3.5 และต้องการอบรมหลักสูตรอื่น คิดเป็นร้อยละ 1.8 ดูรายละเอียดจากตารางที่ 16

ตารางที่ 16 การสมัครเข้ารับการฝึกอบรมเรื่องการเกษตรกรรมของเกษตรกร

การสมัครเข้ารับการฝึกอบรม	จำนวน (คน)	ร้อยละ
สมัคร เหตุผล	264	69.8
- ไม่แสดงความเห็น	140	53.0
- ต้องการหาความรู้และทักษะเพิ่มเติม	66	25.0
- จะได้รับความรู้มาปรับปรุงการทำการเกษตร/เพิ่มผลผลิต	20	7.6
- ต้องการความรู้เกี่ยวกับเกษตรทฤษฎีใหม่/ประสบการณ์	11	4.2
- จะได้เข้าใจและรู้วิธีการทำงานมากขึ้น	10	3.8
- จะได้นำมาใช้ในชีวิตประจำวัน	7	2.7
- คีมาก	5	1.9
- จะได้เพิ่มรายได้	2	0.8
- จะได้แลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกัน	1	0.4
- ต้องการมีส่วนร่วม	1	0.4
- มีความจำเป็นต้องใช้ความรู้	1	0.4
ไม่สมัคร	114	30.2
- ไม่แสดงความเห็น	89	78.1
- ไม่มีเวลา	17	14.9
- อายุมากแล้ว	4	3.5
- ต้องการฝึกอบรมหลักสูตรอื่น	2	1.8
- มีความรู้แล้ว	1	0.9
- การเดินทางลำบาก	1	0.9
รวม	378	100.0

3.4 ความต้องการเข้าร่วมการฝึกอบรมทางด้านการเกษตร

จากการศึกษา ความต้องการเข้าร่วมการฝึกอบรมทางด้านการเกษตร โดยจำแนกเป็นหลักสูตรที่ต้องการ ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม ช่วงเวลาฝึกอบรมที่เหมาะสม เดือนที่เหมาะสม วิธีการในการฝึกอบรม สถานที่ฝึกอบรม ภาษาที่ใช้ในการฝึกอบรม และงบประมาณที่เหมาะสม ผลการศึกษาในแต่ละประเด็นมีดังนี้

หลักสูตรการฝึกอบรมที่เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการเข้าร่วมการฝึกอบรมเป็นเรื่อง การเลี้ยงโค/สัตว์ คิดเป็นร้อยละ 6.3 รองลงมาเป็นหลักสูตรการทำไร่ ทำนา และการทำสวน คิดเป็นร้อยละ 5.0 การขยายพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ คิดเป็นร้อยละ 4.2 และด้านเกษตร คิดเป็นร้อยละ 4.0 ตามลำดับ โดยมีเกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 59.8

ระยะเวลาการฝึกอบรม เกษตรกรส่วนใหญ่เสนอระยะเวลาในการฝึกอบรมคือ 2 วัน คิดเป็นร้อยละ 9.8 รองลงมาเสนอ 3 วัน คิดเป็นร้อยละ 9.0 และ 1 วัน คิดเป็นร้อยละ 4.8 โดยมีเกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 70.1

ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรม เกษตรกรส่วนใหญ่เสนอช่วงเวลาหลังเลิกงาน/เย็น คิดเป็นร้อยละ 11.4 รองลงมาเป็นช่วงพักเที่ยง คิดเป็นร้อยละ 5.0 โดยมีเกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 75.1

เดือนที่เหมาะสมในการฝึกอบรม เกษตรกรส่วนใหญ่เสนอช่วงเดือนเมษายน คิดเป็นร้อยละ 5.3 รองลงมาเป็นเดือนอะไรก็ได้ตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 3.7 มีเกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 73.8

วิธีการในการฝึกอบรมที่เกษตรกรต้องการ ส่วนใหญ่เกษตรกรต้องการวิธีการสาธิต คิดเป็นร้อยละ 16.9 รองลงมาเป็นการดูงาน คิดเป็นร้อยละ 8.7 การดูงานหรือสาธิต คิดเป็นร้อยละ 4.0 และการสาธิตหรือปฏิบัติ คิดเป็นร้อยละ 0.8 มีเกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 69.6

วิทยาการที่ทำการฝึกอบรม เกษตรกรส่วนใหญ่เสนอเป็นวิทยาการจากทหาร คิดเป็นร้อยละ 13.2 รองลงมาเป็นเกษตรอำเภอ คิดเป็นร้อยละ 10.3 และเกษตรอำเภอหรือทหาร คิดเป็นร้อยละ 3.4 มีเกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 70.1

สถานที่ในการฝึกอบรม เกษตรกรส่วนใหญ่เลือกศาลาอเนกประสงค์ คิดเป็นร้อยละ 18.0 รองลงมาเป็นวัด คิดเป็นร้อยละ 10.6 บ้านผู้นำหมู่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 0.5 และสถานที่อื่นๆ เช่น หน่วย นกส.สนภ.3.นทพ. โรงเรียน เป็นต้น คิดเป็นร้อยละ 0.3 มีเกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 70.1

ภาษาที่ใช้ในการฝึกอบรม เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าเป็นภาษาไทยกลาง คิดเป็นร้อยละ 18.8 รองลงมาเป็นภาษาท้องถิ่น คิดเป็นร้อยละ 7.4 ภาษาท้องถิ่นหรือภาษาไทยกลาง คิดเป็นร้อยละ 1.3 และภาษาอะไรก็ได้ คิดเป็นร้อยละ 1.1 มีเกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 71.4

งบประมาณที่เหมาะสมในการฝึกอบรม เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าตามความเหมาะสม คิดเป็นร้อยละ 4.0 รองลงมาเป็น 10,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 1.3 และมีการเสนอ งบประมาณตั้งแต่ 3,500 จนถึง 100,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 0.3 มีเกษตรกรไม่แสดงความคิดเห็น คิดเป็นร้อยละ 91.3 ซึ่งอาจเนื่องมาจากเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เรื่องโครงการดังกล่าว จึงไม่สามารถแสดงความคิดเห็นได้ ดูรายละเอียดจากตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ความต้องการเข้าร่วมการฝึกอบรมทางด้านการเกษตร

ความต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หลักสูตร (เรื่องที่ต้องการฝึกอบรม)	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	226	59.8
- การเลี้ยงโค/สัตว์	24	6.3
- การทำไร่ ทำนา และการทำสวน	19	5.0
- การขยายพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์	16	4.2
- ด้านการเกษตร	15	4.0
- พืชไร่	9	2.4
- การเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร	8	2.1
- การปลูกกล้วย	6	1.6
- การกำจัด/ป้องกันศัตรูพืช/โรคพืช	6	1.6
- การใช้ดิน/การทำปุ๋ยหมัก/ปุ๋ย	6	1.6
- การแปรรูปสินค้าเกษตร	5	1.3
- การปลูกพืชเศรษฐกิจ	5	1.3
- การทำเกษตรแบบพอเพียง/เกษตรทฤษฎีใหม่	4	1.1
- พืชสวนครัว	4	1.1
- พืชผลไม้	4	1.1
- ยาฆ่าแมลง/ผลกระทบการใช้สารเคมี/การใช้สารเคมี	3	0.8

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ความต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- การเลี้ยงสัตว์น้ำ	3	0.8
- การเตรียมดิน การเตรียมกล้า	3	0.8
- การเพาะเห็ด	2	0.5
- การซ่อมเครื่องมือการเกษตร	2	0.5
- การปลูกต้นมะม่วง	1	0.3
- การปลูกจ๊ว	1	0.3
- การแก้ไขปัญหาการเกษตร	1	0.3
- การปลูกข้าวโพด	1	0.3
- การจัดการที่ทำกิน	1	0.3
- การปลูกกล้วยไข่	1	0.3
- การปลูกพืชไร่ดิน	1	0.3
- การปลูกพืชหมุนเวียน	1	0.3
ระยะเวลาที่ใช้ในการฝึกอบรม (วัน)	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	265	70.1
- 2 วัน	37	9.8
- 3 วัน	34	9.0
- 1 วัน	18	4.8
- 7 วัน	13	3.4
- 5 วัน	5	1.3
- 14 วัน	3	0.8
- 4 วัน	1	0.3
- 10 วัน	1	0.3
- ตามความเหมาะสม	1	0.3
ช่วงเวลาที่เหมาะสมในการฝึกอบรม	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	284	75.1
- หลังเลิกงาน/เย็น	43	11.4

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ความต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- พักเที่ยง	19	5.0
- เสาร์ – อาทิตย์/วันหยุดราชการ	9	2.4
- อบรมทั้งวัน	9	2.4
- ช่วงนอกฤดูการผลิต	4	1.1
- ครึ่งวันเช้า	4	1.1
- ตามความเหมาะสม	4	1.1
- ช่วงปิดเทอม	1	0.3
ช่วงเดือนที่ท่านคิดว่าเหมาะสมในการฝึกอบรม	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	279	73.8
- เดือนเมษายน	20	5.3
- เดือนอะไรก็ได้/ตามความเหมาะสม	14	3.7
- เดือนตุลาคม	9	2.4
- เดือนมีนาคม	9	2.4
- เดือนมีนาคม – เดือนเมษายน	7	1.9
- เดือนกันยายน	5	1.3
- เดือนพฤศจิกายน	5	1.3
- เดือนมกราคม	5	1.3
- เดือนสิงหาคม	4	1.1
- เดือนเมษายน – เดือนพฤษภาคม	3	0.8
- ฤดูหนาว	3	0.8
- เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนเมษายน	2	0.5
- เดือนพฤษภาคม – เดือนมิถุนายน	2	0.5
- เดือนกุมภาพันธ์ – เดือนมีนาคม	2	0.5
- เดือนธันวาคม – เดือนมกราคม	1	0.3
- เดือนพฤษภาคม – เดือนสิงหาคม	1	0.3
- เดือนกรกฎาคม – เดือนสิงหาคม	1	0.3

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ความต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- 3 เดือนอบรมที่	1	0.3
- เดือนมกราคม – เดือนกุมภาพันธ์	1	0.3
- นอกฤดูการทำนา	1	0.3
- เดือนธันวาคม	1	0.3
- เดือนมิถุนายน	1	0.3
- พฤษภาคม	1	0.3
วิธีการในการฝึกอบรมที่เกษตรกรต้องการ	378	100.0
- ไม่แสดงความเห็น	263	69.6
- สาธิต	64	16.9
- คู่มือ	33	8.7
- คู่มือ/สาธิต	15	4.0
- สาธิต/ปฏิบัติ	3	0.8
วิทยากรที่ทำการฝึกอบรม	378	100.0
- ไม่แสดงความเห็น	265	70.1
- ทหาร	50	13.2
- เกษตรอำเภอ	39	10.3
- เกษตรอำเภอ/ทหาร	13	3.4
- หน่วยงาน/ผู้เชี่ยวชาญด้านการเกษตร	10	2.6
- สำนักพัฒนาภาค 3	1	0.3
สถานที่ในการฝึกอบรม	378	100.0
- ไม่แสดงความเห็น	265	70.1
- ศาลาเอนกประสงค์	68	18.0
- วัด	40	10.6
- บ้านผู้นำหมู่บ้าน	2	0.5
- นกส.สนภ.3.นทพ.	1	0.3

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ความต้องการ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
- โรงเรียน	1	0.3
- ตามความเหมาะสม	1	0.3
ภาษาที่ใช้ในการฝึกอบรม	378	100.0
- ไม่แสดงความเห็น	270	71.4
- ภาษาไทยกลาง	71	18.8
- ภาษาท้องถิ่น	28	7.4
- ภาษาท้องถิ่น/ภาษาไทย	5	1.3
- อะไรก็ได้	4	1.1
งบประมาณที่ท่านคิดว่ามีความเหมาะสมในการจัดการฝึกอบรม	378	100.0
- ไม่แสดงความเห็น	345	91.3
- ตามความเหมาะสม	15	4.0
- 10,000 บาท	5	1.3
- 20,000 บาท	3	0.8
- 59,000 บาท	1	0.3
- 55,555 บาท	1	0.3
- 5,000 บาท	1	0.3
- 39,000 บาท	1	0.3
- 35,353 บาท	1	0.3
- 33,333 บาท	1	0.3
- 30,000 บาท	1	0.3
- 3,500 บาท	1	0.3
- 100,000 บาท	1	0.3
- 100 บาท/คน	1	0.3

3.5 การฝึกอบรมเกษตรกรที่เกษตรกรต้องการ

จากการศึกษาความต้องการของเกษตรกรในการฝึกอบรม ถ้าหน่วยส่งเสริมเกษตรกรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา ได้ทำการเปิดอบรมเกษตรกรมีความต้องการฝึกอบรมในด้านพืช ด้านสัตว์ แมลงพืชและโรคพืช การจัดการที่ดิน ทักษะและความสามารถทางการเกษตร โดยมีรายละเอียดดังนี้

1) ด้านพืช

จากการศึกษาความต้องการหัวข้อการฝึกอบรมด้านพืช พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมเรื่องการปลูกพืชไร่ เช่น ข้าว ข้าวโพด คิดเป็นร้อยละ 24.0 รองลงมาเป็นการทำสวนไม้ผล เช่น ฝรั่ง กล้วยไข่ คิดเป็นร้อยละ 21.3 การขยายพันธุ์พืชคิดเป็นร้อยละ 19.2 การปลูกผักสวนครัว คิดเป็นร้อยละ 17.9 การปลูกไม้ดอก คิดเป็นร้อยละ 8.5 การปลูกไม้ประดับ คิดเป็นร้อยละ 7.2 และเรื่องอื่นๆ เช่น การดูแลพืช สอร์โมนพืช คิดเป็นร้อยละ 2.0 รายละเอียดดูจากตารางที่ 18

ตารางที่ 18 หัวข้อการฝึกอบรมด้านพืชที่เกษตรกรต้องการ

ความต้องการฝึกอบรมด้านพืช	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การปลูกพืชไร่ เช่น ข้าว ข้าวโพด	220	24.0
การทำสวนไม้ผล เช่น ฝรั่ง กล้วยไข่	195	21.3
การขยายพันธุ์พืช	176	19.2
การปลูกผักสวนครัว	164	17.9
การปลูกไม้ดอก	78	8.5
การปลูกไม้ประดับ	66	7.2
อื่นๆ เช่น การดูแลพืช สอร์โมนพืช	18	2.0
รวม	917	100.0

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

2) ด้านสัตว์

จากการศึกษาหัวข้อการฝึกอบรมด้านสัตว์ พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมเรื่องการเลี้ยงโคเนื้อ โคนม และกระบือคิดเป็นร้อยละ 19.2 รองลงมาเป็นการประมงน้ำจืด คิดเป็นร้อยละ 15.6 การเลี้ยงสัตว์ปีกคิดเป็นร้อยละ 15.4 การผลิตอาหารสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 13.8 โรคและการสุขภาพสัตว์ คิดเป็นร้อยละ 13.5 การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน คิดเป็นร้อยละ 12.3 การเลี้ยงสุกร คิดเป็นร้อยละ 9.1 และอื่นๆ เช่น การผสมเทียม คิดเป็นร้อยละ 1.1 รายละเอียดดูจากตารางที่ 19

ตารางที่ 19 หัวข้อการฝึกอบรมด้านสัตว์ที่เกษตรกรต้องการ

ความต้องการฝึกอบรมด้านสัตว์	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การเลี้ยงโคเนื้อ โคนม กระบือ	160	19.2
การประมงน้ำจืด	130	15.6
การเลี้ยงสัตว์ปีก	128	15.4
การผลิตอาหารสัตว์	115	13.8
โรคและการสุขภาพสัตว์	112	13.5
การจัดการสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน	102	12.3
การเลี้ยงสุกร	76	9.1
อื่นๆ เช่น การผสมเทียม	9	1.1
รวม	832	100.0

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3) แมลงศัตรูพืชและโรคพืช

จากการศึกษา พบว่า หัวข้อการฝึกอบรมด้านแมลงศัตรูพืชและโรคพืช เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมเรื่องลักษณะชนิดของแมลงศัตรูพืชและโรคพืชคิดเป็นร้อยละ 34.4 รองลงมาเป็นการแก้ปัญหาเบื้องต้นของโรคและแมลงคิดเป็นร้อยละ 33.3 การใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืชคิดเป็นร้อยละ 29.7 และอื่นๆ เช่น การใช้สารอินทรีย์ป้องกันแมลง คิดเป็นร้อยละ 2.6 รายละเอียดดูจากตารางที่ 20

ตารางที่ 20 หัวข้อการฝึกอบรมด้านแมลงศัตรูพืชและโรคพืชที่เกษตรกรต้องการ

ความต้องการฝึกอบรมด้านแมลงศัตรูพืช	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ลักษณะชนิดของแมลงศัตรูพืชและโรคพืช	208	34.3
การแก้ปัญหาเบื้องต้นของโรคและแมลง	202	33.3
การใช้สารเคมีในการปราบศัตรูพืช	180	29.7
อื่นๆ เช่น การใช้สารอินทรีย์ป้องกันแมลง	16	2.6
รวม	606	100.0

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

4) ด้านการจัดการที่ดิน

จากการศึกษาหัวข้อการฝึกอบรมด้านการจัดการที่ดินพบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมเรื่องการผลิตปุ๋ยธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 22.3 รองลงมาเป็นการปรับสภาพดินให้มีความเหมาะสมในการเพาะปลูกคิดเป็นร้อยละ 22.1 ลักษณะเบื้องต้นของดินคิดเป็นร้อยละ 18.4 การบริหารและจัดการที่ดิน คิดเป็นร้อยละ 18.3 การใช้ปุ๋ยเคมี คิดเป็นร้อยละ 17.1 และอื่นๆ เช่น การจำแนกดิน การแก้ปัญหาดินเปรี้ยว คิดเป็นร้อยละ 1.6 รายละเอียดดูจากตารางที่ 21

ตารางที่ 21 หัวข้อการฝึกอบรมด้านการจัดการที่ดินที่เกษตรกรต้องการ

ความต้องการฝึกอบรมด้านการจัดการที่ดิน	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การผลิตปุ๋ยธรรมชาติ	206	22.3
การปรับสภาพดินให้มีความเหมาะสมในการเพาะปลูก	204	22.1
ลักษณะเบื้องต้นของดิน	170	18.4
การบริหารและจัดการที่ดิน	169	18.3
การใช้ปุ๋ยเคมี	158	17.1
อื่นๆ เช่น การจำแนกดิน การแก้ปัญหาดินเปรี้ยว	15	1.6
รวม	922	100.0

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

5) ด้านทักษะและความสามารถทางการเกษตร

จากการศึกษาหัวข้อการฝึกอบรมด้านทักษะและความสามารถทางการเกษตร พบว่า เกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการฝึกอบรมเรื่องการซ่อมบำรุงและรักษาเครื่องยนต์คิดเป็นร้อยละ 20.7 รองลงมาเป็นการใช้พลังงานธรรมชาติคิดเป็นร้อยละ 19.7 การวางระบบประปาในแปลงเกษตรคิดเป็นร้อยละ 18.4 การวางระบบไฟฟ้าเบื้องต้นในแปลงเกษตร คิดเป็นร้อยละ 16.2 ทักษะการขับรถไถ/แทรกเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 13.0 และการก่อสร้างในไร่นาเบื้องต้น (ขึงข้าว , อาคารเก็บผลิตผลทางการเกษตร, โรงทำปุ๋ยหมัก) คิดเป็นร้อยละ 11.9 รายละเอียดดูจากตารางที่ 22

ตารางที่ 22 หัวข้อการฝึกอบรมด้านทักษะและความสามารถทางการเกษตรที่เกษตรกรต้องการ

ความต้องการฝึกอบรมด้านทักษะและ		
ความสามารถทางการเกษตร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การซ่อมบำรุงและรักษาเครื่องยนต์	165	20.7
การใช้พลังงานธรรมชาติ	157	19.7
การวางระบบประปาในแปลงเกษตร	147	18.4
การวางระบบไฟฟ้าเบื้องต้นในแปลงเกษตร	129	16.2
ทักษะการขับรถไถ/แทรกเตอร์	104	13.0
การก่อสร้างในไร่นาเบื้องต้น (ขึงข้าว ,อาคารเก็บผลิตผลทางการเกษตร, โรงทำปุ๋ยหมัก)	95	11.9
รวม	797	100.0

หมายเหตุ ผู้ตอบแบบสอบถามเลือกตอบได้มากกว่า 1 ข้อ

3.6 ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงาน ด้านต่าง ๆ จาก หน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการ ทหารพัฒนา

จากการศึกษาปัญหาและอุปสรรคที่พบในการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ จากหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนาที่ได้ดำเนินการไปแล้ว ประกอบด้วย การจัดตั้งสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคขุน โครงการโคสู่เกษตรกร หน่วยบริการผสมเทียมโคเคลื่อนที่ โครงการเพาะเห็ด โครงการจัดทำฟาง หนุ่เลี้ยงสัตว์ การขอรับการสนับสนุนพืชอาหารสัตว์ โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสุกรแม่พันธุ์ การขอรับการสนับสนุนพันธุ์ปลา การขอรับการสนับสนุนลูกสุกร การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาภัยแล้ง และการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาอื่น ๆ

3.6.1 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงานด้านการจัดตั้งสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคขุน มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 96.2 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาร้อยละ 3.8 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าไม่มีโครงการนี้ในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 1.0 รองลงมาเป็นปัญหาการรวมกลุ่มของผู้เลี้ยงโคยังไม่ดีพอ คิดเป็นร้อยละ 0.5 และที่เหลือเป็นเรื่องเกี่ยวกับโรคของโค ความไม่เข้าใจขั้นตอนการดำเนินงาน การสนับสนุนไม่ทั่วถึง และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 0.3 รายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.2 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงานด้านโครงการโคสู่เกษตรกร มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 94.7 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาร้อยละ 5.3 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าเกิดปัญหาได้รับโคไม่ครบทุกครัวเรือน และไม่มีโครงการนี้ในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 1.6 เท่ากัน รองลงมาเป็นราคาโคตกต่ำ และแม่โคแก่ผสมลูกติดยาก คิดเป็นร้อยละ 0.5 เท่ากัน และมีปัญหาอื่นๆ อีกร้อยละ 0.3 ได้แก่ เกษตรกรบางรายแอบขายโค ปัญหาการเลี้ยงดู ไม่ได้รับโค และรอนาน รายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.3 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงานด้านหน่วยบริการผสมเทียมโคเคลื่อนที่ (โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย) มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 96.6 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาร้อยละ 3.4 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าเกษตรกรได้รับบริการไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 1.0 รองลงมาเป็นปัญหาการไม่ได้รับบริการคิดเป็นร้อยละ 0.8 ติดต่อยากและมีการเสียค่าใช้จ่าย คิดเป็นร้อยละ 0.5 เท่ากัน และที่เหลือเป็นเรื่องเกี่ยวกับไม่มีสถานที่บริการดูแลรักษา ปัญหาธรรมชาติของโคที่ทำให้การผสมเทียมติดขัด คิดเป็นร้อยละ 0.3 รายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.4 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงาน ด้านโครงการเพาะเห็ด มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 97.0 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาหรือละ 3.0 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าเกิดปัญหาไม่มีหน่วยงานใดมาแนะนำให้ความรู้ คิดเป็นร้อยละ 1.0 รองลงมาเป็นปัญหาไม่มีหัวเชื้อเห็ด คิดเป็นร้อยละ 0.5 เท่ากัน และมีปัญหาอื่นๆ อีกร้อยละ 0.3 ได้แก่ เห็ดออกกร้าและผลผลิตไม่ดี ไม่มีสถานที่เพาะเห็ด การรอกของเห็ดน้อย และไม่มีเงินทุนรายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.5 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงาน ด้านโครงการจัดทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 96.0 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาหรือละ 4.0 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าไม่มีที่ดินหรือพื้นที่มีน้อย คิดเป็นร้อยละ 1.6 รองลงมาเป็นปัญหาขาดแคลนหญ้า ได้รับการสนับสนุนน้อยหรือไม่ได้รับเลย คิดเป็นร้อยละ 1.0 ไม่มีโครงการนี้ในชุมชน คิดเป็นร้อยละ 0.8 และที่เหลือเป็นปัญหาดินแล้ง ขาดแคลนน้ำ คิดเป็นร้อยละ 0.3 รายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.6 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงาน ด้านการขอรับการสนับสนุนพืชอาหารสัตว์ มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 96.3 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาหรือละ 3.7 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าไม่เคยได้รับการสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 2.1 รองลงมาเป็นปัญหาการสนับสนุนไม่ทั่วถึงหรือไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 1.3 และมีปัญหาเกษตรกรไม่เข้าใจขั้นตอนการทำเรื่องขอสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 0.3 รายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.7 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงาน ด้านโครงการส่งเสริมการเลี้ยงสุกรแม่พันธุ์ มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 98.9 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาหรือละ 1.1 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าเกิดปัญหาไม่มีความรู้ ความเข้าใจการเลี้ยงสุกร คิดเป็นร้อยละ 0.5 รองลงมาเป็นปัญหาโรคระบาด และพ่อแม่พันธุ์มีน้อย คิดเป็นร้อยละ 0.3 เท่ากัน รายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.8 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงาน ด้านการขอรับการสนับสนุนพันธุ์ปลา มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 97.6 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาหรือละ 2.4 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าไม่มีพันธุ์ปลาหรือได้รับการสนับสนุนไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 1.6 รองลงมาเป็นปัญหาเกษตรกรไม่มีสถานที่เลี้ยงปลา เกษตรกรไม่ทราบข้อมูลการสนับสนุนพันธุ์ปลาของทางราชการ และไม่มีตลาดปลารองรับ คิดเป็นร้อยละ 0.3 เท่ากัน รายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.9 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงานด้านการขอรับการสนับสนุนลูกสุกร มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 98.9 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาร้อยละ 1.1 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าไม่มีตลาดสุกรรองรับ คิดเป็นร้อยละ 0.5 รองลงมาเป็นปัญหาการเลี้ยงลูกสุกรมีความยุ่งยาก และลูกสุกรมีไม่เพียงพอ คิดเป็นร้อยละ 0.3 เท่ากันรายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.10 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงานด้านการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาภัยแล้ง มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 88.9 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาร้อยละ 11.1 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าไม่มีบ่อน้ำหรือฝายกั้นน้ำไว้กักน้ำ คิดเป็นร้อยละ 2.4 รองลงมาเป็นปัญหาได้รับการช่วยเหลือไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 2.1 ปัญหาขาดแคลนน้ำดื่มที่สะอาด ขาดแคลนน้ำเพาะปลูกพืช คิดเป็นร้อยละ 1.6 ปัญหาการช่วยเหลือไม่ตรงตามความต้องการ และขาดงบประมาณ คิดเป็นร้อยละ 0.8 และปัญหาไม่มีงบประมาณเจาะน้ำบาดาล และเกษตรกรไม่เข้าใจขั้นตอนการขอรับการสนับสนุน คิดเป็นร้อยละ 0.5 เท่ากันรายละเอียดดูจากตารางที่ 23

3.6.11 ปัญหาและอุปสรรคจากการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงานด้านการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหน้าท่วม มีเกษตรกรไม่ได้ระบุถึงปัญหาด้านนี้ คิดเป็นร้อยละ 89.4 ส่วนเกษตรกรที่ระบุปัญหาร้อยละ 10.6 นั้น ส่วนใหญ่เป็นการระบุว่าได้รับความช่วยเหลือไม่ทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 4.2 รองลงมาเป็นปัญหาไม่ได้รับความช่วยเหลือ คิดเป็นร้อยละ 1.6 ปัญหาขาดงบประมาณมาช่วยเหลือ และไม่มีที่ระบายน้ำ คิดเป็นร้อยละ 1.3 เท่ากัน ปัญหาดินหรือตลิ่งพังทลาย คิดเป็นร้อยละ 0.8 ปัญหาเกษตรกรไม่รู้ว่ามีหน่วยงานของสำนักงานพัฒนาภาค 3 ไม่มีเงินชดเชยค่าเสียหาย ขาดแคลนกระสอบทราย และอื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 0.3 เท่ากันรายละเอียดดูจากตารางที่ 23

จากการที่เกษตรกรส่วนใหญ่ไม่ได้ระบุปัญหาอาจเนื่องจาก

1) นกส.สนภ.3.นทพ. ไม่ได้ทำการส่งเสริมการเกษตรทุกโครงการในแต่ละตำบล

2) นกส.สนภ.3.นทพ. ขาดการประชาสัมพันธ์ ทำให้เกษตรกรไม่ได้รับข้อมูล

ข่าวสาร

3) บางโครงการที่ นกส.สนภ.3.นทพ. ให้การส่งเสริมไม่ตรงกับความต้องการของเกษตรกร จึงทำให้ไม่ได้รับความร่วมมือจากเกษตรกร

ตารางที่ 23 ปัญหาและอุปสรรคที่พบในการรับการส่งเสริมการเกษตรและการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การจัดตั้งสหกรณ์ผู้เลี้ยงโคขุน	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	364	96.2
- ไม่มีโครงการนี้ในชุมชน	4	1.0
- การรวมกลุ่มของผู้เลี้ยง โคยังไม่ดีพอ	2	0.5
- โคเป็นโรคเจ็บขา ปากเปื่อย เท้าเปื่อย	1	0.3
- ราคาโคตกต่ำ ไม่คุ้มกับการลงทุน	1	0.3
- เกษตรกรไม่เข้าใจเกี่ยวกับขั้นตอนการดำเนินงาน	1	0.3
- ได้รับการสนับสนุนไม่ทั่วถึง	1	0.3
- สภาพอากาศร้อนจัด มีผลต่อการเลี้ยงโค	1	0.3
- การดำเนินงานของสหกรณ์ขาดทุน	1	0.3
- ไม่มีเงินทุนในการจัดตั้งสหกรณ์	1	0.3
- ไม่มีหญ้าให้โคกิน	1	0.3
โครงการโคสู่เกษตรกร	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	358	94.7
- ได้รับโคไม่ครบทุกครัวเรือน	6	1.6
- ไม่มีโครงการนี้ในชุมชน	6	1.6
- ราคาโคตกต่ำ	2	0.5
- แม่โคแก่ผสมลูกติดยาก	2	0.5
- เกษตรกรบางรายแอบขายโค	1	0.3
- ปัญหาการดูแลเลี้ยงดู	1	0.3
- ไม่ได้รับโค	1	0.3
- รอนานมาก	1	0.3

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
หน่วยบริการผสมเทียมโคเคลื่อนที่ (โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย)	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	365	96.6
- เกษตรกรได้รับบริการไม่ทั่วถึง	4	1.0
- ไม่ได้รับบริการ	3	0.8
- ติดต่อยาก	2	0.5
- เสียค่าใช้จ่าย	2	0.5
- ไม่มีสถานที่บริการดูแลรักษา	1	0.3
- ปัญหาธรรมชาติของโลกที่ทำให้การผสมเทียมติดขัด เช่น โภเป็นสัตว์	1	0.3
โครงการเพาะเห็ด	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	367	97.0
- ไม่มีหน่วยงานใดมาแนะนำให้ความรู้	4	1.0
- ปัญหาไม่มีหัวเชื้อเห็ด	2	0.5
- ไม่มีตลาดรองรับ	1	0.3
- เห็ดออกราและผลผลิตไม่ดี	1	0.3
- ไม่มีสถานที่เพาะเห็ด	1	0.3
- การงอกของเห็ดมีน้อย	1	0.3
- ไม่มีเงินทุนในการดำเนินการ	1	0.3
โครงการจัดทำทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	363	96.0
- ไม่มีที่ดิน/พื้นที่มีน้อย	6	1.6
- ขาดแคลนหญ้า ได้รับการสนับสนุนน้อย/ไม่ได้รับเลย	4	1.0
- ไม่มีโครงการนี้ในชุมชน	3	0.8
- ปัญหาดินแล้ง	1	0.3
- ขาดแคลนน้ำ	1	0.3

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การขอรับการสนับสนุนพืชอาหารสัตว์ (เพื่อนหญ้าอัดก้อน)	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	364	96.3
- ไม่เคยได้รับการสนับสนุนเลย	8	2.1
- การสนับสนุนไม่ทั่วถึง/ไม่เพียงพอ	5	1.3
- เกษตรกรไม่เข้าใจขั้นตอนการทำเรื่องขอสนับสนุนพืชอาหารสัตว์ (เพื่อนหญ้าอัดก้อน)	1	0.3
โครงการส่งเสริมการเลี้ยงสุกรแม่พันธุ์	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	374	98.9
- ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการเลี้ยงสุกร	2	0.5
- ปัญหาโรคระบาด	1	0.3
- พ่อพันธุ์แม่พันธุ์มีน้อย	1	0.3
การขอรับการสนับสนุนพันธุ์ปลา	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	369	97.6
- ไม่มีพันธุ์ปลา/ได้รับการสนับสนุนไม่ทั่วถึง	6	1.6
- เกษตรกรไม่มีสถานที่เลี้ยงปลา	1	0.3
- เกษตรกรไม่ทราบข้อมูลการสนับสนุนพันธุ์ปลาของทางราชการ	1	0.3
- ไม่มีตลาดปลารองรับ	1	0.3
การขอรับการสนับสนุนลูกสุกร	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	374	98.9
- ไม่มีตลาดสุกรรองรับ	2	0.5
- การเลี้ยงลูกสุกรมีความยุ่งยาก	1	0.3
- ลูกสุกรมีไม่เพียงพอ	1	0.3

ตารางที่ 23 (ต่อ)

ปัญหาและอุปสรรค	จำนวน (คน)	ร้อยละ
การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาภัยแล้ง	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	336	88.9
- ไม่มีบ่อน้ำ/ฝายกั้นน้ำไว้กักเก็บน้ำ/มีแต่ไม่เพียงพอ	9	2.4
- ได้รับความช่วยเหลือไม่ทั่วถึง/ไม่เพียงพอ	8	2.1
- ขาดแคลนน้ำดื่มที่สะอาด	6	1.6
- ขาดแคลนน้ำในการเพาะปลูก	6	1.6
- การช่วยเหลือไม่ตรงตามความต้องการของเกษตรกร	3	0.8
- ขาดงบประมาณในเรื่องน้ำมันและน้ำดื่ม	3	0.8
- ไม่มีหน่วยงานใดมาช่วยเหลือ	3	0.8
- ไม่มีงบประมาณในการเจาะน้ำบาดาล	2	0.5
- เกษตรกรไม่เข้าใจเกี่ยวกับการสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภัยแล้ง	2	0.5
การช่วยเหลือแก้ไขปัญหาหน้าท่วม	378	100.0
- ไม่แสดงความคิดเห็น	338	89.4
- ได้รับความช่วยเหลือไม่ทั่วถึง/ไม่เพียงพอ/ไม่ทันต่อเหตุการณ์	16	4.2
- ไม่ได้ได้รับความช่วยเหลือ	6	1.6
- ขาดงบประมาณมาช่วยเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย	5	1.3
- ไม่มีที่ระบายน้ำ/ปัญหาการขุดลอกคูคลองที่ระบายน้ำ	5	1.3
- ปัญหาดิน/ตลิ่งพังทลาย	3	0.8
- เกษตรกรไม่รู้ว่า มีหน่วยงานของสำนักงานพัฒนาภาค 3	1	0.3
ช่วยเหลือ/สนับสนุนแก้ไขปัญหาหน้าท่วม		
- ไม่มีเงินชดเชยค่าเสียหาย	1	0.3
- ขาดแคลนกระสอบทราย น้ำดื่ม และอาหาร	1	0.3
- ปัญหาการเคลื่อนย้ายสัตว์เลี้ยง และขาดแคลนแหล่งอาหารของสัตว์เลี้ยง	1	0.3
- ไม่มีอุปกรณ์เครื่องจักรที่ใช้ในการป้องกันน้ำท่วม	1	0.3

3.7 ข้อเสนอแนะของเกษตรกร

จากการศึกษาข้อเสนอแนะของเกษตรกร พบว่า เกษตรกรไม่ได้ให้ข้อเสนอแนะคิดเป็นร้อยละ 81.5 ส่วนเกษตรกรที่ให้ข้อเสนอแนะคิดเป็นร้อยละ 18.5 นั้นส่วนใหญ่ได้ให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไขปัญหาอุปสรรค คือ เจ้าหน้าที่ควรเข้ามาฝึกอบรมและดูแลให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ คิดเป็นร้อยละ 4.8 รองลงมาควรมีการกระจายความรู้การพัฒนาต่าง ๆ เข้าสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง คิดเป็นร้อยละ 2.9 ควรมีการจัดอบรมหลักสูตรอื่น/อาชีพเสริมอื่นบ้าง นอกจากการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 1.8 ควรมีการสร้างฝายกั้นน้ำ/บ่อน้ำให้เกษตรกรไว้ใช้ในฤดูแล้ง คิดเป็นร้อยละ 1.8 ควรมีการเข้ามาช่วยเหลือเรื่องพันธุ์ข้าว คิดเป็นร้อยละ 1.3 ควรมีการวางแผนแก้ไขปัญหาล่วงหน้าและรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 0.8 หน่วยงานของรัฐควรเข้ามาดูแลเกษตรกรบ้าง คิดเป็นร้อยละ 0.8 หน่วยงานของรัฐควรเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำไร่นา คิดเป็นร้อยละ 0.8 ควรมีวิธีแก้ปัญหาระบาดสินค้าเกษตรให้เกษตรกรด้วย คิดเป็นร้อยละ 0.5 หน่วยงานรัฐควรช่วยสนับสนุนเรื่องพื้นที่การเกษตรด้วย คิดเป็นร้อยละ 0.5 ควรเข้ามาช่วยแก้ปัญหาหน้าท่วมและภัยแล้ง คิดเป็นร้อยละ 0.5 หน่วยงานของรัฐควรเข้ามาส่งเสริมการทำปุ๋ยชีวภาพ คิดเป็นร้อยละ 0.5 สำนักงานพัฒนาภาค 3 จะต้องมีการประชุม/สัมมนาและประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบถึงบทบาทและหน้าที่ในการช่วยสนับสนุนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ คิดเป็นร้อยละ 0.3 ควรช่วยแก้ไขเรื่องการคมนาคมขนส่งผลผลิตทางการเกษตร คิดเป็นร้อยละ 0.3 ควรมีการส่งเสริมปลูกยางพาราได้ทั้งป่าและอาชีพด้วย คิดเป็นร้อยละ 0.3 ควรสนับสนุนเรื่องทุนในการผลิตด้วย คิดเป็นร้อยละ 0.3 และควรมีการอบรมเรื่องโรคพืช โรคสัตว์ให้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 0.3 ตามลำดับรายละเอียดดูจากตารางที่ 24

ตารางที่ 24 ข้อเสนอแนะของเกษตรกร

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. ไม่แสดงความคิดเห็น	308	81.5
2. เจ้าหน้าที่ควรเข้ามาฝึกอบรมและดูแลให้คำปรึกษาแก่เกษตรกรอย่างสม่ำเสมอ	18	4.8
3. ควรมีการกระจายความรู้การพัฒนาต่าง ๆ เข้าสู่ชุมชนอย่างทั่วถึง	11	2.9
4. ควรมีการจัดอบรมหลักสูตรอื่น/อาชีพเสริมอื่นบ้างนอกจากการทำเกษตร	7	1.8
5. ควรมีการสร้างฝายกั้นน้ำ/บ่อน้ำให้เกษตรกรไว้ใช้ในฤดูแล้ง	7	1.8

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)	ร้อยละ
6. ควรเข้ามาช่วยเหลือเรื่องพันธุ์ข้าว	5	1.3
7. ควรมีการวางแผนแก้ไขปัญหาล่วงหน้าและรวดเร็ว	3	0.8
8. หน่วยงานของรัฐควรเข้ามาดูแลเกษตรกรบ้าง	3	0.8
9. หน่วยงานของรัฐควรเข้ามาให้ความรู้เกี่ยวกับการทำไร่นา	3	0.8
10. ควรหาวิธีแก้ปัญหาเรื่องตลาดสินค้าเกษตรให้เกษตรกรด้วย	2	0.5
11. หน่วยงานรัฐควรช่วยสนับสนุนเรื่องพื้นที่การเกษตรด้วย	2	0.5
12. ควรเข้ามาช่วยแก้ปัญหาหนี้ท่วมและภัยแล้ง	2	0.5
13. หน่วยงานของรัฐควรเข้ามาส่งเสริมการทำปุ๋ยชีวภาพ	2	0.5
14. สำนักงานพัฒนาภาค 3 จะต้องมีการประชุม/สัมมนาและ ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรทราบถึงบทบาทและหน้าที่ในการ ช่วยสนับสนุนแก้ไขปัญหาด่าง ๆ	1	0.3
15. ควรช่วยแก้ไขเรื่องการคมนาคมขนส่งผลผลิตทางการเกษตร	1	0.3
16. ควรมีการส่งเสริมปลูกยางพาราได้ทั้งป่าและอาชีพด้วย	1	0.3
17. ควรสนับสนุนเรื่องทุนในการผลิตด้วย	1	0.3
18. ควรมีการอบรมเรื่องโรคพืช โรคสัตว์ให้มากที่สุด	1	0.3
รวม	378	100.0

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ปัญหาในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกร

การศึกษาปัญหาในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกร โดยใช้วิธีกำหนดคะแนนตามระดับผลกระทบของปัญหาจากมากไปหาน้อย โดยแบ่งเป็น 5 ระดับ ดังนี้ ระดับปัญหาที่เป็นผลกระทบมากที่สุด = 5 คะแนน มีผลกระทบมาก = 4 คะแนน, มีผลกระทบปานกลาง = 3 คะแนน ผลกระทบน้อย = 2 คะแนน และ ผลกระทบน้อยที่สุด = 1 คะแนน จากนั้นนำคะแนนที่ผู้ให้ข้อมูลระบุมาแปรผล โดยมีเกณฑ์ดังนี้

ช่วงคะแนนเฉลี่ย	ระดับปัญหาที่เป็นผลกระทบ
4.20 – 5.00	ปัญหาที่เป็นผลกระทบระดับมากที่สุด
3.40 – 4.19	ปัญหาที่เป็นผลกระทบระดับมาก
2.60 – 3.39	ปัญหาที่เป็นผลกระทบระดับปานกลาง
1.80 – 2.59	ปัญหาที่เป็นผลกระทบระดับน้อย
1.00 – 1.79	ปัญหาที่เป็นผลกระทบระดับน้อยที่สุด

ผลการศึกษา พบว่า เกษตรกรอำเภอสามเงา จังหวัดตากที่รับการส่งเสริมการเกษตรจากหน่วยส่งเสริมการเกษตรและสหกรณ์ สำนักงานพัฒนาภาค 3 หน่วยบัญชาการทหารพัฒนา มีปัญหาที่เป็นผลกระทบในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ยรวม 3.48 โดยปัญหาที่เป็นผลกระทบมากที่สุด คือ เงินทุน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 4.30) ปัญหาที่เป็นผลกระทบมาก คือ ภัยธรรมชาติ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.98) ปัญหาจากพ่อค้าคนกลาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.89) โรคและแมลงศัตรูพืช (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.71) การสนับสนุนจากเจ้าหน้าที่รัฐบาล (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.64) ปัญหาทางด้านน้ำ/ชลประทาน (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.61) พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์ (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.56) การติดตามประเมินผลของเจ้าหน้าที่ทาง (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.49) และความรู้ทางด้านเกษตร (ค่าคะแนนเฉลี่ย 3.48) ตามลำดับ

จะเห็นว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยของปัญหาที่เป็นผลกระทบในการประกอบอาชีพเกษตรกรรมของเกษตรกรอำเภอสามเงา จังหวัดตากอยู่ในเกณฑ์มาก ส่วนใหญ่เป็นปัญหาเงินทุน ภัยธรรมชาติ ปัญหาจากพ่อค้าคนกลาง และ โรคและแมลงศัตรูพืช ดูรายละเอียดจากตารางที่ 25

ตารางที่ 25 ปัญหาที่เป็นผลกระทบในการประกอบอาชีพเกษตรกรของเกษตรกร

ปัญหาที่เป็นผลกระทบ	ระดับผลกระทบ					\bar{X}	S.D	แปลความ
	1	2	3	4	5			
- เงินทุน	10 (2.6)	7 (1.9)	78 (20.6)	46 (12.2)	237 (62.7)	4.30	1.03	มากที่สุด
- ภัยธรรมชาติ	19 (5.0)	24 (6.3)	103 (27.2)	30 (7.9)	202 (53.4)	3.98	1.23	มาก
- ปัญหาจากพ่อค้าคนกลาง	26 (6.9)	7 (1.9)	110 (29.1)	76 (20.1)	159 (42.1)	3.89	1.18	มาก
- โรคและแมลงศัตรูพืช	13 (3.4)	31 (8.2)	142 (37.6)	60 (15.9)	132 (34.9)	3.71	1.13	มาก
- การสนับสนุนจาก เจ้าหน้าที่รัฐบาล	13 (3.4)	31 (8.2)	142 (37.6)	86 (22.8)	106 (28.0)	3.64	1.08	มาก
- ปัญหาทางด้านน้ำ/ ชลประทาน	31 (8.2)	26 (6.9)	124 (32.8)	77 (20.4)	120 (31.7)	3.61	1.22	มาก
- พันธุ์พืช/พันธุ์สัตว์	16 (4.2)	13 (3.4)	165 (43.7)	110 (29.1)	74 (19.6)	3.56	0.89	มาก
- การติดตามประเมินผล ของเจ้าหน้าที่ทาง การเกษตร	28 (7.4)	24 (6.3)	154 (40.7)	80 (21.2)	92 (24.3)	3.49	1.14	มาก
- ความรู้ทางด้าน การเกษตร	19 (5.0)	12 (3.2)	178 (47.1)	108 (28.6)	61 (16.1)	3.48	0.97	มาก
- การวางแผนการผลิต	38 (10.1)	24 (6.3)	169 (44.7)	68 (18.0)	79 (20.9)	3.33	1.18	ปานกลาง
- เส้นทางการคมนาคม ขนส่ง	47 (12.4)	44 (11.6)	127 (33.6)	73 (19.3)	87 (23.0)	3.29	1.28	ปานกลาง
- ความรู้ที่ได้จากเจ้าหน้าที่ ในหน่วยงานต่างๆที่เข้าไป ทำการส่งเสริม	36 (9.5)	58 (15.3)	139 (36.8)	74 (19.6)	71 (18.8)	3.23	1.20	ปานกลาง

ตารางที่ 25 (ต่อ)

- พื้นที่ในการผลิต	43	40	165	58	72	3.20	1.20	ปานกลาง
	(11.4)	(10.6)	(43.7)	(15.3)	(19.0)			
- การรวมกลุ่มของเกษตรกร	52	25	154	93	54	3.19	1.18	ปานกลาง
	(13.8)	(6.6)	(40.7)	(24.6)	(14.3)			
- สภาพดินที่ใช้ในการเพาะปลูก	32	53	169	74	50	3.15	1.09	ปานกลาง
	(8.5)	(14.0)	(44.7)	(19.6)	(13.2)			
- พื้นที่ในการจัดเก็บผลิตผลทางด้านการเกษตร	61	52	144	89	32	2.94	1.17	ปานกลาง
	(16.1)	(13.8)	(38.1)	(23.5)	(8.5)			
	เฉลี่ย					3.48	1.14	มาก